

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål.

Lovforslaget tilsigter at styrke mulighederne for en samordning af det kommunale civilforsvar og det kommunale brandvæsen. Lovforslaget indebærer samtidig en omlægning af statens deltagelse i finansieringen af visse kommunale civilforsvarsforanstaltninger. Lovforslaget hviler for så vidt på indstillinger, afgivet i betænkning 860/1979 om civilforsvar og brandvæsen.

Lovforslaget forudsætter en samtidig gennemførelse af 2 andre lovforslag, der ligeledes har den nævnte betænkning som grundlag. Det drejer sig dels om forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet, hvorved regler om sygehusvæsenets civilforsvarsopgaver (sygehusberedskabet) indarbejdes i sygehusloven, dels om forslag til lov om ændring af brandloven, hvorved denne på linie med civilforsvarsloven muliggør en samordning mellem det kommunale brandvæsen og civilforsvar.

Lovforslaget er endelig resultat af en teknisk og redaktionel revision af den gældende civilforsvarslov.

2. Civilforsvarsloven af 1949.

Lov nr. 152 af 1. april 1949 om civilforsvaret, der hviler på betænkning af 13. maj 1948 om civilforsvarets organisation, fastsætter en ramme for opbygning og opretholdelse af civilforsvaret. Ansvarer herfor fordeler loven mellem staten, kommunerne og private. Indenrigsministeren har på en række områder bemyndigelse til at fastsætte bestemmelser om opgavernes varetagelse, værnepligtsforhold m. v.

Ved lov nr. 80 af 9. marts 1962 ændredes 1949-lovens formålsparagraf, således at civilforsvarets opgaver afgrænsedes over for det civile beredskab, der blev etableret ved lov nr. 342 af 23. december 1959. Samtidig fik civilforsvaret som opgave at stå til rådighed ved løsning af fredstidskatastrofer. 1962-loven gav endvidere hjemmel til at anvende værnepligtige i det lokale civilforsvar, og nogle

opgaver, som hidtil havde påhvilet politiet (hjelpestationer, forplejnings- og indkvarteringsordninger ved evakuering), overførtes til kommunerne.

Ved lov nr. 175 af 30. april 1969 gennemførtes ændringer af civilforsvarsloven som konsekvens af kommunalreformen.

Endelig er civilforsvarsloven blevet ændret ved lov nr. 325 af 26. juni 1975. Lovændringen harmoniserede reglerne om straf og disciplinarmidler med de tilsvarende regler for militære værnepligtige.

3. Lovforslagets baggrund.

3.1. Administrationsdepartementets rapport om civilforsvaret.

Efter aftale med indenrigsministeriet iværksatte administrationsdepartementet i begyndelsen af 1975 et udredningsarbejde til vurdering af, om det statslige og lokale civilforsvars opgaver, virksomhed og organisation var tilrettelagt hensigtsmæssigt i forhold til de midler, der måtte ventes stillet til rådighed. Forholdet mellem civilforsvaret og det fredsmæssige katastrofeberedskab blev samtidig taget op til overvejelse med henblik på, om der kunne opnås fordele ved en mere omfattende samordning end hidtil, eventuelt ved en hel eller delvis organisatorisk samling af disse tjenester.

Baggrunden for at gennemføre undersøgelsen var blandt andet de senere års begrænsninger i statens bevillinger til civilforsvaret. Desuden havde indenrigsministeriets arbejdsgruppe vedrørende dobbeltadministration i 1973 over for indenrigsministeriet rejst spørgsmål om en nærmere samordning af samfundets krigsmæssige og fredsmæssige beredskab og om nogle byrde- og opgaveomlægninger på civilforsvarsområdet.

Administrationsdepartementets »Rapport om civilforsvar m. v.« blev offentliggjort i august måned 1976. Rapporten påpegede bl. a. besparelsesmuligheder ved en nedsættelse af uddannelsesstiden for de værnepligtige og anbefalede et lokalt beredskab omfattende det nuværende brandvæsen og civilforsvar som kommunale opgaver.